

[Riishøj]

Udenrigsministeren var inde på nogle for mig at se højst besynderlige overvejelser omkring det med imperialismen og tager os til indtægt for at gå ind for noget med at gøre Nord-Syd til Øst-Vest; de betragtninger forstod jeg ikke rigtig. For os har – det skal stå ganske fast – det, man kalder imperialismeteorier i en ajourført udgave, ændret sig særdeles kraftigt siden Lenins tid, en særdeles frugtbar indfaldsvinkel til behandlingen af Nord-Syd-problematikken. Det drejer sig jo om told og handel mellem Nord og Syd, det drejer sig om supermagternes adfærd i den tredje verden. Vi er ikke forlovet med nogen af supermagterne, men det kan vist ikke benægtes, at de vestlige lande, i særdeleshed USA, hvad angår økonomisk udbytning af den tredje verden, har et helt specielt ansvar, når man ser på tallene. Det drejer sig også om sammenhængen mellem militær og udvikling, og det drejer sig om noget, man med et fint ord kalder strukturelle uligheder i u-landene selv, sammenhængen med u-lands-hjælp og den side af sagen. De emner er særdeles relevante, og de er en del af det, vi kalder imperialismeteorier i det, vi vil kalde en ajourført udgave, og de er bestemt ikke forældede; de er langt mere aktuelle end den indfaldsvinkel, som udenrigsministeren antyder, og som jo i bund og grund er et forsvar for den bestående verdensorden og en tro på, at man gennem økonomisk vækst, nedsivningsteorier og udvidelse af den internationale handel på de rige landes præmisser kan skabe udvikling i den tredje verden. Den tror vi ikke på. Derfor er vi tilhængere af imperialismeteorier.

Taldiskussionen har været oppe at vende, og den er relevant, for vi har ikke nogen blind tro på, at bruttonationalproduktet er et til enhver tid rimeligt mål for et lands velfærd. Hvis man forestillede sig, at man førte en u-landspolitik, der byggede på afbinding, byggede på støtte til de progressive – og det er socialistiske lande i den tredje verden – hvis man forestillede sig en u-landspolitik, der gik ud på, at man støttede bestemte sektorer, som var til gavn for udviklingslandene selv, at man førte en politik, der tog hensyn til den særlige teknologi i udviklingslandene, så kunne man da godt tale om grænser på en anden måde, end tilfældet er i udenrigsministerens redegørelse, men i den sammenhæng skal vi jo ikke se sagen i dag. Tværtimod er

opblødning af disse grænser set fra borgerligt hold og reelt vel også fra socialdemokratiets hold et knæfald for erhvervsinteresser, og i den sammenhæng vil vi bestemt ikke gå højt op over IDA-grænsen.

Kristeligt folkeparti er jo et særligt tilfælde i denne diskussion, og jeg vil egentlig gerne have at vide fra kristeligt folkepartis side, hvordan man vil følge de smukke ideer op, som man gav udtryk for. De er jo i åbenlys modstrid med en række af de ting, som udenrigsministeren sagde. Vil man gøre noget for det her i regeringen? Hvilke betingelser vil man stille for at blive i regeringen? Vil man gøre u-landspolitik til noget reelt i kristeligt folkeparti, må det her vel følges op i praksis. Det vil jeg også meget gerne have et svar på.

Bistandsadministrationen til allersidst. Jeg kan ikke gå ind i detaljerne på dette område, men bag denne uenighed ligger jo en ganske forskellig vurdering af, hvordan man skal evaluere, hvordan man skal administrere u-landsbistand. For udenrigsministeren er u-landsbistand i langt højere grad, end vi forestiller os, en del af udenrigspolitikken. Vi ser u-landspolitik på en ganske anden måde: at bryde med den rådende danske udenrigspolitik over for den tredje verden, og så bliver bistandsadministrationen jo en ganske anden ting.

Janne Normann (RV):

Det er ministerens og fru Helle Degns bemærkninger om statslånsgrænsen, der kalder mig op i anden omgang, for ministeren sagde, at vi skal ikke forfalde til teoretiske taldiskussioner. Nej, det skal vi muligvis ikke, men vi må jo have et eller andet grundlag at gå ud fra, og jeg sagde jo selv i første omgang, at det er da rigtigt nok, at det er svært at sætte tal på, hvilke lande der er de allerfattigste, men vi har jo ikke noget bedre grundlag. Der har dog været brugt mange penge på at foretage undersøgelser af, om man kunne bruge et andet grundlag, om man kunne lave andre beregninger, men vi har ikke rigtigt noget bedre.

Det er rigtigt nok, at IDAs grænse præges af inflation og mange andre ting, men den er jo altså også lige netop besluttet forhøjet til de 795 dollars, vi talte om.

Fru Helle Degn efterlyser konsekvensen i den politik at lægge sig på en fast grænse. Ja,